

OPONENTSKÝ POSUDEK

na dizertační práci Mgr. Lindy Pospíšilové

Téma: Elektronické portfolio jako nástroj rozvoje autonomie a jazykových kompetencí vysokoškolských studentů ve výuce odborného anglického jazyka

Předkládaná dizertační práce se věnuje zajímavému a aktuálnímu tématu současného vzdělávání. Je proto dobré, že se mu věnuje také u nás odborná pozornost. Při čtení práce jsem pomyslně „zamáčknul slzu“, protože jsem na naší fakultě používal systém Mahara v kurzech orientovaných na dějiny českého školství a na ICT ve vzdělávání, které byly výrazně projektově orientované. Mahara studentům hodně pomáhala v jejich práci, zejména pak v seberegulovaném učení a time managementu.

Ve svém posudku se nebudu věnovat popisu obsahu, ale zaměřím se na klíčové prvky práce. Z celé práce je vidět, že se autorka tématu (a tím nemyslím jen systém Mahara) věnuje delší dobu, takže je zřejmý přehled o tématu, ať už jde o eportfolia či autonomní učení. L. Pospíšilová v práci vychází z relevantní zdrojové základny, s níž pracuje korektně. Jako autora knihy o e-learningu mne trochu mrzí, že mezi zdroji není právě naše kniha z roku 2021, kde se eportfoliím (ale i autonomnímu učení, dovednostem pro 21. století aj.) věnujeme. To je ale jen drobná poznámka.

Práce má logickou strukturu, výklad je veden na odborné úrovni, současně čtivě a jasně. Možná mi trochu chybí na úplný úvod práce zmínka o digitálních technologiích v současném vzdělávání, aby tak byl čtenář uveden do tématu i v obecnějším kontextu. Jako uživatele aplikace Evernote mne překvapilo, že ji lze použít i na e-portfolio. Můžete prosím uvést nějaký příklad?

Chápu, že je autorka vedena při výkladu tím, že je nutné vysvětlit všechny používané pojmy, ale např. v případě formálního či informálního učení apod. to není v odborném textu nutné. Vycházím z toho, že text je určen pro odborníky v oblasti, a tak není nutné tyto základy vysvětlovat. Navíc text v těchto pasážích připomíná spíše slovník či učebnici. Zajímalo by mne, jak byly vybírány publikace (či zdroje) v kapitole o dosavadním poznání v oblasti eportfolia (s. 21 a další). Zde mi není úplně jasná metoda výběru zdrojů.

Poznámka k formální stránce: Např. na s. 39 je obrázek v angličtině. Pokud je práce celá v češtině, tak by měl být i obrázek ve stejném jazyce.

Nejvíce mne zaujal výzkum, který je velmi zajímavý, dobře popsáný, přináší zajímavé poznatky. Platí zde to stejné jako o teoretické části, že je vše prezentováno na solidní odborné úrovni, přitom čtivě, strukturovaně. Asi nejvíce jsem se zastavil u cílů výzkumu. Samotný výzkum je poměrně náročný, autorka si vytyčila hned několik cílů. Myslím si, že cíl definovaný následujícím způsobem není výzkumným cílem: „Cyklické opakování studie po dobu trvání výzkumu...“ To je spíše průběh výzkumu. Ono by se totiž dokonce dalo uvažovat o tom, že jde o pedagogický experiment. Ale to ponechme stranou. Možná formulačně je nešikovné psát o „sestavení doporučení“, když lze použít jednoduše „formulace doporučení“. Dále mám ještě otázku: Můžete prosím vysvětlit, co je ve vašem případě výzkumný problém? Já si z textu práce nejsem jistý, zda rozumím jeho formulaci.

Zřejmě nejvíce jsem se zastavil u výzkumných metod, a to zejména u strukturovaného rozhovoru. Kde se píše, že „otevřenými otázkami, prováděné se všemi studenty v rámci závěrečné zkoušky, narativní rozhovor nad analýzou portfolií...“ (s. 47). Jde opravdu o strukturovaný rozhovor? A ještě jedna věc, a sice terminologická. Pojmenování „konstrukční

výzkum“ pro design-based research. Já si moc nejsem jistý, zda je to adekvátní překlad/pojmenování, i když se autorka odkazuje na české zdroje. Asi neexistuje lepší název v češtině, ale zní mi to divně.

Na závěr bych se chtěl zeptat na několik věcí spojených s průběhem prací na dizertaci. Co Vám činilo při výzkumu největší potíže? Co Vás při výzkumu nejvíce potěšilo a co překvapilo (v pozitivním i negativním slova smyslu)? Co byste nyní udělala jinak?

Mám-li shrnout posudek, tak jde o velmi zajímavou práci, která obsahuje ne příliš používaný výzkumný design, jež přináší nové poznatky o daném tématu. Kvalitu práce lehce snižují výše uvedené nejasnosti, ale to jsou jen ve většině případů drobnosti.

Formální stránka práce je solidní, až na pár drobností.

Autorka ve své dizertační práci prokázala schopnosti samostatné tvůrčí práce v daném oboru a práce splňuje požadavky standardně kladené na dizertační práce v daném oboru.

Jiří Zounek

V Brně 7. 6. 2023